

vergaderingen zijn alleen samenkomsten van Kerken, die slechts enkele uren of dagen duren en daarna er niet meer zijn. Een Synode of Classe is niet een soort bestuur, dat zijn vaste vergadering houdt, zijn eigen taak heeft, en zijn werk tot een volgende Synode-samenkomst kan uitstellen. Elke synodale of classicale vergadering heeft haar taak af te doen; zij houdt daarmee op te zijn; en iedere volgende vergadering ontvangt een nieuw bestaan door de geloofsbrief van de afgevaardigden der Kerken en een nieuwe taak door de lastbrieven en wat verder uit de Kerken inkomt, naar den regel, die in de Kerkenorde is overeengekomen. Een vaste, eigen taak van Synoden, die van Synode tot Synode zou loopen als „Synodewerk”, waartoe de Kerken geen opdracht hebben te geven en die geen taak der Kerken is, zulk een werk bestaat niet. Dat de Generale Synode de Kerkenorde bijhoudt en over de Belijdenis oordeelt, geschiedt slechts krachtens de gezamenlijke opdracht der plaatselijke Kerken, die zich tegenover elkaar verbonden hierin niet afzonderlijk te handelen en die op dit accoord hun kerkverband doen rusten. Hierbuiten en hierboven bestaat er geen vast synodewerk; wat buiten Kerkenorde en Belijdenis gaat heeft de Synode slechts te behandelen voorzover de Kerken haar hierover opdracht geven of voor zooveel het uit de Kerkenorde volgt. De Kerken kunnen daarbij echter nooit haar eigen taak aan een Synode overdragen.”⁴⁰⁾

⁴⁰⁾ Idem. 26-10-1901.

LACH EN ERNST

„Dat u dan niemand oordeele.....
Dat dan niemand u overheersche.....
Doodt dan uw leden.....
Zoo doet dan aan.....”

Coloss. 2 : 16a, 18a,
3 : 5 a, 12a.

Dat God om Satan kan lachen en doen lachen, omdat Hij hem als tegenpartijder zoo volkomen ernstig nam, zagen we uit Col. 2 : 15 een vorig maal. Toen was ons thema dus: ernst en lach, de laatste ontplooit zich uit kracht van den eersten.

Maar nu dan, wat voorts ons zelf betreft, Gods „medearbeiders”. Wij mogen en zullen uit kracht van zijn ernst en lach beide nu lachen in de eerste plaats en den tegenstander voorts ernstig nemen vervolgens. In Catechismuseen is het aldus te zeggen: daar was eerst de zware, doodelijke ernst der mateloze ellende, daar was vervolgens de blijde gulle lach der verlossing, maar nu mag en moet er bij Gods verloste volk ook wezen zoowel de lach als de ernst der heiligmaking in dankbaarheid.

Lach.

Want hoor nu Paulus' toespraak: dat u dan niemand oordeele in spijs of in drank, in het stuk van feestdag enzovoorts, en dat niemand nu u overheersche naar zijn wil in (quasi-)nederigheid en dienst der engelen. Zoo rekent nu Paulus af met die „ernstige” christenen, of hen, die voorgaven dat te zijn. We zagen het reeds, zij konden zoo gewichtig doen, eenerzijds vreezend voor overheden en machten, blijkbaar omdat deze hen aan de stof konden kluisteren, anderzijds met pose van ootmoed de engelen vereërend en zoo de allure ophouden van hooge geestelijke menschen te zijn. Met dat soort ernst rekent de apostel radicaal af, nu hij in al het voorgaande van dezen brief zoo heeft gesproken over den Christus. In Hem woont de volheid, en Hij is het Hoofd van die engelen, dus hebt gij hen niet te vereëren, want zij zelf zijn aan Hem ondergeschikt, die ook uw Hoofd is. En die andere overheden en machten, daarvoor hebt ge niet bang te zijn en daarvoor niet zulk ontzag te koesteren, dat de toevlucht neemt tot ascetische lichaamskastijding als ware deze een probaat middel om aan hun invloed te ontkomen, — want hoe heeft hen God in Christus' kruis belachelijk aan de knak gesteld. Als het zoo staat, laat dan uw christelijk leven niet getypeerd zijn door die eigenwillige vrees, noch door dien eigenwilligen ootmoed. Laat dan niemand u de baas zijn met zijn schijnvrome argumenten. Leg dan al dat fraais triomfantelijk naast u neer. Laat u niet imponeren door wat zij afgeven op uw lichaam dat permanent onder het oordeel zou liggen, noch door wat zij voorgeven aan „deemoed” voor uw geest die met het hogere contact zoekt te bereiken. Lach dan om de heele sante kraam der eigengerechtigde ascese en mystieke indrukskerf. Lach weer blij tot het werkelijke leven, dat leven met lichaam en ziel, dat door Christus aan het licht is gebracht en in Hem de volheid begroeten mag.

Maar dan ook..... ernst.

Want mocht iemand meenen, dat op deze manier het „vleesch” maar den vrijen teugel wordt gelaten, dat nu de mensch „zijn gang kan gaan”, dat hij nu zijn lichamelijke driften niet meer heeft te regeeren en zijn geestelijke aspiraties niet meer heeft te controleren, ja zich niet meer geestelijk heeft te oefenen, laat hij dan weten, dat het met dit evangelie van den lachenden God der volkomen verlossing pas waarlijk ernst wordt bij zijn met-Hem-lachend-volk. Want zooals Zijn lach der verlossing pas kon open gaan uit

Iedere gedachte aan een regeerende synode moet daarom radicaal worden losgelaten, „want dat is niets anders als..... de paus.

De kerkeraden regeeren de kerken.....

En de kerkeraden maken nu verder de classen en synoden. Niet omgekeerd.

Classen en synoden hebben hun bevoegdheid van de kerkeraden. Niet omgekeerd.

En dat wel in gebondenheid aan de kerkenorde, die in art. 84 alle heerschappij over een kerk aan de andere kerken ontzegt.....

Een synode is slechts een tijdelijke samenkomst tot openbaring van het kerkverband, die niet de minste macht over de kerken heeft, maar een samenkomst van kerken is, om de betekenis van het kerkverband voor het heil der kerken en de eer des Heeren te laten gelden en aan de roeping der gezamenlijke kerken naar buiten uiting te geven.

En als de vergadering afgelopen is, dan is er geen synode meer; en dan is er geen classe meer; dan zijn er slechts kerken en in iedere kerk, wanneer de opzieners samen komen, kerkerad. En die kerkerad regoert zelf de gemeente naar Gods Woord in gebondenheid aan belijdenis en Kerkenorde, maar zonder verdere bepalingen, dan die hij zelf moet maken.”⁴¹⁾

C. V.

⁴¹⁾ Zie: De Heraut, 10-3-1893, No. 794.

UIT DE SCHRIFT

den ernst, waarmee Hij voor de zonde betaling vroeg, zoo kan en moet nu bij Zijn dankbaar volk de ernst weer betracht worden als vrucht van dien matelozen lach over Gods triomf en Satans nederlaag. Want nu weet die mensch, dat een uitgelachen Satan nog duizendmaal booser en gevaarlijker is voor wie in zijn bereik leeft, dan een die door God nog ernstig moest genomen worden. Nu weet gij zijn stuiprekkings in grooten toorn. En meer, nu weet ge pas iets van de kracht van uw boose vleesch, nu God zooveel alles, in moest zetten om den tegenstand te ontmantelen. Dus begint nu de verbeterde strijd. Nu begint de oorlog uit kracht van de overwinning. Nu zal de triomfeerende kerk, de lachende ook de strijdende zijn in zwaren ernst. Daarom..... doodt dan uw leden, die op de aarde zijn. Te weten hoerij, onreinheid, schandelijke beweging, kwade begeerlijkheid, gierigheid welke is afgodendienst (3 : 5, v.). Nu gaat ge de zonde ontleden en specificeren en tevens zien in onderlinge verbanden, omdat ge de wet van God nu gaat zien in haar geestelijke samenhangen. En zoo, specificerend, gaat ge strijden, vechten, kruisigen, doden, begraven, dien „ouden mensch” namelijk. Ge lacht om dat strijdvlak, waar men beuzelt over kastijding van het lichaam. Want ge ontdekt nu, dat die menschen wel zeer gewichtig doen over de geestelijke oefening, maar dat het in den grond

„De eerste en de laatste Bijbelhoofdstukken”, II, slot

Ons vorige artikel kwam hierop neer, dat prof. v. Niftrik eerst dan met Marnix vruchtbaar zou kunnen spreken over de vraag, of hij enkele hoofdstukken van den bijbel al dan niet „schrapt”, indien vooraf ook door hem is erkend, dat hij over heel de Schrift anders denkt dan wij. Ik zou me kunnen voorstellen, dat prof. v. Niftrik b.v. op de vraag, of hij gelooft aan de „historische werkelijkheid” van Genesis 1—3 volmondig antwoordt „ja”; en dat hij daarmee op den eenvoudigen hoorder den indruk zou maken, toch wel heel anders tegenover deze hoofdstukken te staan, dan b.v. dr. Geelkerken, destijds in 1926, met zijn „hogere werkelijkheid”. Maar ben ik nu de plank heel ver mis, als ik geloof, dat prof. v. Niftrik, nader ondervraagd over zijn „ja” op bovengestelde vraag, toch zou moeten toegeven, en ook willen toegeven, dat het maar de vraag is, „wat vooreen historische werkelijkheid in dit geval bedoeld is”? En indien hij als geleerde erkent, dat „historische werkelijkheid” in zijn mond nog heel wat anders is dan in den mond van een gereformeerde, dan zal prof. v. N. meteen moeten toegeven, dat een gereformeerde, zonder hem ook maar in het minst te willen beleedigen, zeggen kan: maar wat u historische werkelijkheid noemt, dat noem ik heel wat anders; ik verklaar, dat u Genesis 1—3 „schrapt”. Daar moet prof. v. N. dan niet boos om worden; want als b.v. ook ik zoo'n dwaas ben in het lezen van den bijbel als K. Barth het, als hij eerlijk spreekt, van mij wel zeggen moet, want heusch, ik ben zoo'n dwaas, dan moet prof. v. N. van mij, K. S., zeggen: man, je begrijpt van de werkelijke bedoeling van Gen. 1—3 geen letter; je bent heusch, 't spijt me wel, maar 't moet er maar eens uit, je bent heusch een dwaas in het lezen van het toch wel historische werkelijkheid bezittende drietal kapitels Gen. 1—3; en, — wanneer iemand geen letter begrijpt van den zin

der zaak zoo door en door oppervlakkig is en niets dan schijn en zelfbedrog. En ge ontdekt nu, dat de strijd, die waarlijk ernstig heeten mag, op een ander vlak ligt, tegen een anderen, heuschen vijand wordt gevoerd, een die woont in uw eigen zondig hart naar den ouden mensch. Nu ontdekt ge de voosheid van elk schema van hoog en laag van alle dialectiek en „spannings”-theologie, nu ontwaart ge de lichtzinnigheid van alle spreken over „de hogere dingen”, en ge keert terug en gaat over tot den werkelijken strijd, met open oogen nu, tegen de concrete zonden, in haar kwaliteit van overtreding van Gods nauwgezette geboden.

En zoo gaat ge nu daartegenover aandoen — neen, niet als hogere kennismenschen, maar als uitverkorenen Gods, heiligen en beminden — de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, goedertierenheid, ootmoedigheid, zachtmoedigheid, lankmoedigheid, en boven alles de liefde als den band der volmaaktheid. En ge ziet er nu zelf op toe, dat de vrede Gods in uw harten heersche. Voor het woord van Christus in zijn heerschappij maakt ge ruimte en ge onderricht en vermaant elkander met psalmen en liederen van het heil des verbonds. En dat alles in Jezus' naam, omdat Hij Heer is, dankende God en den Vader door Hem. — Want zoo concreet als de strijd tegen den ouden mensch moet zijn, zoo nu evenzeer de opstanding van den nieuwen. In dat stuk zegt ge niet „het moet me gegeven worden”, en stribt ge niet tegen „mijn natuur is nu eenmaal bits en stug” en „mijn aard is niet makkelijk en toegenegen”. Want ge hoordet dat ge in Christus alles ontvingt, wijl in Hem de volheid woont en Hij de tegenstanders zoo radicaal voor Vader onmaskerd heeft. Op dien grondslag zult ge zelf AANDOEN, en regeeren reeds de innerlijke bewegingen van het HART en zijn UITGANGEN niet minder. Ge laat niets over aan stemmingen, natuurlijke geaardheden, karaktertrekken, maar, dat alles kenende en in het licht van dit Evangelie nu pas scherp onderkende, bindt ge den strijd aan en staat ge op naar een duidelijke norm van het oneindige, maar scherp afgeteekende gebod des Heeren.

En nu wordt de strijd zwaar, en bitter voor het kwade vleesch dat al dezen tijd nog tegen is. Maar... zoals Uw God lacht, omdat Hij ernstig nam de tegenpartij die in den hemel kwam als een nauwkeurig getuige à charge, zoekend wien hij zou mogen verklagen, zoo moogt gij nu van dien lach uitgaan om ernstig te nemen diezelfde tegenpartij welke nu rondgaat als een brieschende leeuw zoekend wien hij zou mogen verslinden. Ge zijt strijdende kerk, niet om straks triumfeerende te worden, maar omdat ge triumfeerende zijt en het alleen in den weg van zoo verbeterde strijd kunt en moogt blijven. En aldus moogt ge de aarde beërven, de nieuwe, waar lach en ernst hun eeuwige harmonie en samenhang en eenheid zullen blijken gevonden te hebben in en om en voor en door Hem, wien gij met eeuwigen lach in volstrekten eeuwigen ernst onbelemmerd en voleind moogt loven en prijzen.

U.

H. J. S.

KERKELIJK LEVEN

van een drietal hoofdstukken, dan „schrapt” hij ze eigenlijk; of oneigenlijk, hoe je het maar zeggen wilt. En als prof. v. N. van mij nu voortaan zegt, dat Marnix en ik Gen. 1—3 schrappen, dan zal ik niet in het minst boos wezen, ik zal me verheugen. Want aan al de barthiaansche dominees, en aan al de studenten buiten of binnen de Vrije Universiteit, die met Barth zoo'n beetje spelen, en aan alle studenten ook van dr. K. Dijk, die in het synodocratische Kampen de „Kleine Dogmatiek” van dr. van Niftrik heeft opgenomen (wat onder K. S. niet gebeurd zou zijn) onder de ter nadere bestudeering aan de studenten aanbevolen boeken, aan alle deze lieden zou dan duidelijk zijn, dat tusschen prof. v. N. en ons de Schrift ligt. En dat wij nog steeds met Assen het eens zijn, al zijn degenen, die ons uit de kerk geworpen hebben, voor een groeiend getal zelf aan Assen ontzonken; daarom deden ze het ook, al hadden ze ook andere motiefjes, gedictieerd o.a. door dr. K. Dijk.

Dat de Schrift ligt tusschen prof. v. N. en ons kan b.v. blijken uit volgende aanhalingen uit diens „Kleine Dogmatiek”:

„Het eerste het beste pamflet van „De Dageraad” kan ons ervan overtuigen (!) dat er gewoon menselijke fouten en vergissingen in den Bijbel staan; vergissingen in getallen, data, feiten..... Het komt er voor ons op aan, goed in te zien, dat het niet anders kan dan dat de Bijbel een zeer menselijk boek is” (199).

Kijk, dat ik de pamfletten van „De Dageraad” dom vind, doet hier weinig ter zake. Wel is hier ter zake, dat wij zeggen: hier schrapt men ons „gehalte”.

Dan:

„In dit verband merken wij..... op, dat de verhouding van goddelijke en menselijke natuur in den persoon van Jezus Christus, zooals de christo-

logie moet Woord

Nu he Smit uis theorie M menache Verdes

„De Waan

Dat formeert v. N.'s „Z e u g der, a l

En d ons, het 22, dan reerd z d e n. Ze

„geinspi bijbelho beleedige ken de

die doet, Houd d v. Niftr

„Wj het be maar Schrif versel reerd de in wacht Woord W o d d a t d e B

Zulke der — de bijbel behande na wild dat niet v. N. n

verstand (hij kon landsche stabi wa ar van was d e n e

Precie Daarc wij, met fessies, „conclus lag; wi

Neen, man n. we er de Velu pen ze

Gods het, als de mys

Nu z reforme en dat „geloov dat dat manna, geen o

bath v oogenbl we van d a t z e

heid erj laat ga manna en dat intocht konden levende.

We z dat U want d ik me, wat he e i g e 1—3 w collega christel een dit formeer hooren als van op een geversv schrift daarin vraagd

is en niets
nu, dat de
op een ander
vijand wordt
ig hart naar
voosheid van
dialectiek en
lichtzinnig-
ingen", en ge-
lijken strijd,
nden, in
nauwgezette

ndoen —
naar als uit-
— de inner-
goedertieren-
lankmoedig-
and der vol-
dat de vrede
woord van
ruimte en ge-
almen en lie-
alles in Jezus
en den Vader
trijdt te-
zoo nu even-
uwen. In
even wor-
atuur is
is niet mak-
et dat ge in
m de volheid
al voor Vader
zult ge zelf
ertijke, bewe-
EN niet min-
n, natuurlijke
at alles ken-
au pas scherp
en staat ge
eindige, maar

ter voor het
en is. Maar...
stigma van de
een nauwkeur-
j zou mogen
n lach uitgaan
rtij welke nu
kend wien hij
rj dende
worden, maar
en in den weg
lijven. En al-
we, waar lach
nhang en een-
in en om en
n lach in vol-
en voleind

H. J. S.

LIJK LEVEN

chrapt" hij ze
r zeggen wilt.
zegt, dat Mar-
ik niet in het
t. Want aan al
de studenten
die met Barth
enten ook van
e Kampen de
heeft opgeno-
zjn) onder de
ten aanbevolen
delijk zijn, dat
igt. En dat wij
l zijn degenen,
voor een groei-
daarom deden
motiefjes, ge-

N. en ons kan
ten uit diens

pamflet
ons ervan
on menselijke
staan: vergis-
Het komt er
het niet anders
enschelijk boek

Dageraad" dom
s hier ter zake,
„gehalte”.

op, dat de ver-
lijke natuur in
als de christo-

logie ons die heeft doen kennen, ook normeerend
moet zijn voor de leer over den Bijbel als Gods
Woord" (200).

Nu heb ik al eens tegenover dr H. W. v. d. Vaart
Smit uiteengezet, wat ik tegen deze al te speelse
theorie heb. Thans vraag ik alleen maar: die gewoon
menselijke fouten dan?

Verder:

„De Bijbel is het getuigenis aangaande de
Waarheid" (201).

Dat klinkt prachtig — in den mond van een gere-
formeerde ouderling. Maar lang niet prachtig in prof.
v. N.'s of in Barth's mond. Want die verstaan onder
„Z e u g n i s" (getuigenis) iets anders dan ieder an-
der, althans in dit verband.

En dan nog iets. Als Marnix, of wie dan ook onder
ons, het heeft over Genesis 1—3 of over Openbaring
22, dan gelooven zij, dat deze hoofdstukken „geïnspi-
reerd zijn". Heelemaal niet, dat ze geïnspireerd wor-
den. Ze zouden zich niet schamen, te spreken van de
„geïnspireerdheid" ook van de eerste en de laatste
bijbelhoofdstukken, en ze zouden, zonder iemand te
beledigen, rustig verklaren: wie van deze hoofdstuk-
ken de „geïnspireerdheid" niet aanvaardt, nu ja,
die doet, wat wij „schrappen" noemen. Houd dat vast, en lees dan deze uittaling van prof.
v. Niftrik:

„Wij hebben..... tegen de leer der orthodoxie
het bezwaar, dat zij eigenlijk geen inspiratie,
maar de geïnspireerdheid der Heilige
Schrift leerde. Tusschen deze beide is een groot
verschil. Inspiratie is een daad Gods —, geïnspi-
reerdheid is de toestand van het Boek. Wie
de inspiratie des Bijbels gelooft, gelooft en ver-
wacht, dat God de Heilige Geest het menselijke
Woord des Bijbels maken zal tot Gods
Woord aan ons. Dat heeft God gedaan en
dat zal Hij steeds wéér doen, want
de Bijbel is het geschreven Woord Gods" (201/2).

Zulke uittalingen — we citeeren nu maar niet ver-
der — bewijzen ons, dat tusschen coll. v. N. en ons
de bijbel ligt. Prof. v. Niftrik meent, dat wij den bijbel
behandelen net zoo als die Joden, die van het man-
na wilden overhouden tot den volgende dag. Hij wil
dat niet. Als de lezer ons niet begrijpt, of liever, prof.
v. N. niet volgen kan, dan zij dit opgemerkt tot recht
verstand: prof. v. N. meent, dat de oude inspiratie-leer
(hij kon m.i. duidelijker zijn, als hij zei: jullie neder-
landsche geloofsbelijdenis) het Woord van God wil
stabiliseeren tot Gods Woord, dat men heeft,
waarop men de handen leggen kan,
van waaruit men zelfstandig verder re-
deneeren kan.

Precies.

Daarom zeiden we ook, in ons vorig artikel: dat
wij, met alle gereformeerden van de calvinistische con-
fessies, bewoerden, dat men uit Genesis 1—3 mocht
„concludeeren", wat er w é r k e l i j k in opgesloten
lag; wie het niet doet, dien zeggen we: u „schrapt".

Neen, zegt nu prof. v. N., ik schrap niets. Ik eet
manna, ik krijg het Woord Gods e l k e n d a g
w e e r v e r s c h. Ik wil, en nu spitsen ze, b.v. „op
de Veluwe", allemaal de ooren (maar niet allen loo-
pen ze erin), ik wil van genade leven.

Gods Woord IS Gods Woord niet, maar WORDT
het, als ik het oogenblik van het „hooren" heb. Ook
de mystiek houdt van het begrip „het oogenblik".

Nu zullen we niet hiertegen aanvoeren, dat een gere-
formeerde het Woord Gods zegt te moeten gelooven,
en dat hij heel goed weet het verschil tusschen het
„geloovend-zijn" en het „geloovig-zijn". Evenmin,
dat dat beeld van het manna hier niet past, want een
manna, dat voor een etmaal genoeg is, is warempel
geen o o g e n b l i k s s p i j s, en als het tegen den sab-
bath voor twee etmalen genoeg is, dan gaat het
oogenblik-beeld heelemaal eraan. Nog minder, dat
we van die allegorie geen steek moeten hebben, om-
dat ze onder den goedbedoelden schijn van geestelijk-
heid erg ongeestelijk is, wijl ze de willekeur haar gang
laat gaan. En zelfs niet, dat niemand vandaag ooit
manna heeft gegeten, coll. v. N. net zoo min als ik,
en dat de bijbel de Israëlieten liet verlangen naar den
intocht in Kanaän, waar ze gewoond brood
konden bakken, ook daarin van (meerdere) genade
levende.

We zeggen alleen maar: als Marnix nu verklaart,
dat U uit Gen. 1—3 niet wilt „verder redeneeren",
want dat bedoelde hij met zijn „schrappen" (vergis
ik me, dan wil Marnix me wel op de vingers tikken),
wat heeft hij dan anders gedaan, dan u eertijk in u w
e i g e n t a a l doen spreken? Omdat wij uit Gen.
1—3 w é l w i l l e n „v e r d e r r e d e n e e r e n", wel,
collega van Niftrik, daarom hebben we destijds een
christelijke school, en een christelijk gymnasium en
een dito H.B.S. gebouwd, en geroepen om een gere-
formeerde universiteit. En als we dan zulke dingen
hooren zeggen door U, dan zeggen we zoowel van U
als van al die leeraars op gymnasia en H.B.S.-en, en
op een universiteit, en ook in een Prot. Chr. Werk-
geversvereniging, en in het C.N.V. en in het tijds-
chrift der A.R. Partij, waarin, of voor zoover
daarin barthiaansche oratorie of lectuur wordt ge-
vraagd of aanbevolen: p a a r d v a n T r o j e !

En dat is dan geen hatelijkheid, maar conclusie uit
serieuze weergave van uwe eigen
woorden. Als U ronduit schrijft (K.D., 204), dat
de AANVECHTBAARHEID van den bijbel zich uit-
strekt zelfs over zijn religieuze en
theologische inhoud, dan roepen wij tot
de Boerkoels en de Veldkamps, en tot de besturen
van onze middelbare scholen en tot prof. Diepenhorst
Jr en tot sommige schrijvers in „Trouw": hebben
we dáárvoor u, ieder op eigen wijs, zoo met Kuyp-
er zien opereeren, tot kerkverwoesting toe, om zulke ge-
dachten te laten voordragen door barthiaansche (hoog)-
leeraren als sprekers in uw vergaderingen of voor uw
leskatheders? Dat moeten en dat zullen we zeggen
met behoud van het volle respect voor uw persoon,
zooals, dat gelooft U wel van mij, het geval is zoo-
vaak wij U persoonlijk ontmoeten. Het is o zoo gemak-
kelijk, schrijft u, in allerlei oostersche godsdiensten
„parallelen" te vinden tusschen wat zij zeggen en wat
in den bijbel staat (in de eerste en laatste hoofdstuk-
ken vooral toch zeker?). Ik geloof dat niet; ik ge-
loof, dat noch in het midden (heilandverwachting),
noch in het begin (Genesis), noch in het einde (toe-
komstbelofte) parallelen w é r k e l i j k bestaan. Maar als
U het wel gelooft, waarom wordt U dan boos op
Marnix?

Het wordt tijd, dat we van dit debatje afstappen.
Maar niet zonder een laatste woord.

Dat zal moeten gaan over prof. v. N.'s eigen weer-
gave van eigen standpunt. Hij schrijft: „Ik heb ge-
zegd: de conservatieven kijken naar het verleden,
oriënteeren zich aan de schepping, meenen die te ken-
nen". Ik ontken dat. Ik zie het zóó: de conservatieven
(ik neem het steriele woord nu even over), lezen in
de Schriften, die ook heden hen binden, ze oriënteeren
zich niet naar de schepping, maar door het geopen-
baarde Woord-Gods-aangaande-Hemzelf als Schepper,
en meenen daaruit te mogen en te moeten conclude-
ren, wijl het duidelijk en betrouwbaar is. Ik houd niet
van conservatieven, die zich oriënteeren aan een feit,
al was het ook het feit van de schepping, of van de
wetgeving, of van het manna-regenen, of van de uit-
storting van den H. Geest, of wat dan ook. A n e e n
f e i t k a n z i c h n i e m a n d o r i e n t e e r e n. Alleen aan wat in samenhangende rede gezegd is.
Daarom is er onder de werkelijke conservatieven, dit-
maal verstaan als Schriftgeloovigen, ook geen trekken
van „ongebroken" lijnen van de schepping naar het
sociale en politieke handelen van het heden. Weg met
die permanente beeldspraak. Er zijn n i e t e e n s
l i j n e n, laat staan ongebroken lijnen. Doch er is
w é l e e n t o e p a s s e n v a n d e n i n h o u d d e r g o d d e l i j k e
o p e r a t i n g e n p a s s e n g e n a a m d w o r d t. In belofte
en praescriptie. Daarom zullen deze menschen ook nooit
doorbraak-menschen kunnen zijn, e n e v e n m i n
h u n t e g e n v o e t e r s. Ze zullen alleen refor-
matorisch willen wezen.

Wat coll. v. N. van „de doorbraak" zegt, laten we
rusten. De doorbraaklieden zijn altijd mis, zie boven.
Maar wie hen bestrijdt is óók mis, als hij „doorbraak"
en „conservatisme" als tegenstellingen ziet.

En daarom verwerpen we óók de bewering, dat
„conservatieven" de schepping verabsoluteeren.
Of dat anderen het koninkrijk Gods verabsoluteeren.
Dat nare woord „verabsoluteeren" haat ik. Trouwens, prof. v. N. schijnt ons er mee te
spelen. Want eerst heeft hij het over het „verabsolu-
teeren der schepping". Maar direct daarna over het
„verabsoluteeren van eigen INZICHT in de scep-
ping". Dat verschilt nog al wat. De koningin verabsolu-
teeren of een inzicht omtrent haar, dat is nog al
wat verschill. Zulk spreken lijkt me nog al mythisch.
Als we worden gewaarschuwd tegen het verabsolu-
teeren van eigen inzichten, wel, dan zijn we
het natuurlijk theoretisch samen eens. Ik verabsolu-
teer b.v. mijn inzicht omtrent het oneindige qualita-
tieve verschil tusschen God en mensch niet. Dat doet,
geloof ik, Barth, als ik het woord verabsoluteeren
niet begriip. Maar als ik de openbaring Gods,
óók aangaande dit oneindig verschil a b s o l u t e
g e z a g t o e k e n, dan heeft ze dat gezag in zichzelf,
en moet juist daarom er niets van hebben, dat ik aan
„ver-absoluteering" me te buiten ga. Wat absoluut
is wil niet ver-absoluteerd worden; het ware da-
arin miskend. Maar ik wil het absolute ook niet relatief
maken, in den zin van onvolkomen. Ik wil ook niet
den éenen openbaringsinhoud (b.v. aangaande Gods
volstrekt anders zijn) op den voorgrond stellen meer
dan andere openbaringsinhouden, b.v. aangaande Gods
g e m e e n s c h a p m e t z i j n v o l k. Die werkelijk-
heid bestaat evenzeer als dat oneindige qualiteitsver-
schil; en de openbaring dienaangaande heeft
hetzelfde absolute gezag als de openbaring
van dat andere. Men moet nooit zijn inzichten
tot „n o r m e n" maken, maar het inzicht hebben,
dat de geopenbaarde normen w i l l e n g e l d e n.

We gaan tegenwoordig dood aan mooie woorden
bij valsche dilemma's. De bijbel geen handboek voor
geologie, biologie, etc.? Prachtig. Ik wil er wel naast
zetten: ook geen handboek voor theologie. Ook geen
theologisch boek. Als -logie beteekent: wetenschap

1) B.v. over een zich steeds weer repeteerend paasch-
gebeuren.

tenminste. Maar de bijbel in alles betrouwbaar. Dat
is wat anders.

Ik hoop, dat prof. v. N. niet meer boos op ons is.
Wij kunnen ook niet anders. En wij vechten tegen de
opdringende ongeloofsmachten vóór de laatste schans:
de betrouwbaarheid van de openbaring Gods als
mededeeling van inhouden. K. S.

Wat Ds B. A. Bos vergeet

Ds B. A. Bos schrijft en spreekt tegenwoordig in
dezen trant: als „ze" dit en dat doen (bindingen weg,
schorsingen weg), dan is voor mij de zaak in orde.

Ik vind dat spreken lichtvaardig. „Ze" kunnen ginds
allerlei formules op papier zetten, knap genoeg.
Maar wat ligt er achter, wat erin, wat er boven, wat
er onder, wat er omheen? Wie dat vergeet te vragen,
speelt met de kerk. Ook al bedoelt hij het niet.

Ds Francke schrijft in Kb. Zuid Holland:

De gebonden Geref. Kerken hebben nog steeds offi-
cieel de naam „De Geref. Kerken in Nederland". Met
dat meervoud wordt, gelijk bekend, aangeduid, dat het
een verband van zelfstandige plaatselijke kerken wil
zijn. Wij weten ook, dat die naam allang is verkracht
door synodes, die zich aanstelden als opperkerkraad
en als hoofdbestuur, doende hetgeen des plaatselijken
kerkraads is, b.v. schorsen en afzetten van ambts-
dragers met voorbijgang van de plaatselijke kerke-
raad. Men liet de Kerkenordening onveranderd, doch
had zo zijn eigen uitleg ervan en die uitleg werd norm
van handelen en besluiten.

Blijkens het blad „Waarheid en Eenheid" (21 Jan.
'49) is aan de gebonden kerkeraden een rapport toe-
gezonden over het tuchtrecht der meerdere vergade-
ringen, welk rapport deze zomer ter synode van Den
Haag zal dienen. Wat deputaten daarin concluderend
voorstellen is niets anders dan een achteraf sanctio-
neren van het nieuwe kerkrecht inzake hetgeen practi-
kijk is geworden, dat n.l. ook de meerdere vergaderin-
gen evenzeer het recht tot schorsing van ambtsdragers
hebben als blijkens de Kerkenordening de kerkeraden
dat bezitten. Conclusie 2 ten aanzien van art. 79 K.O.
luidt:

„dat de meerdere vergaderingen ten aanzien van de
dienaren des Goddelijken Woords behalve het recht
van afzetting ook, evenals de in art. 79 K.O. genoem-
de samenwerkende kerkeraden, het recht van schorsing
zullen hebben; dat de meerdere vergaderingen ten aan-
zien van de schorsing of afzetting van ouderlingen of
diakenen alleen dan rechtstreeks zullen handelen, in-
dien daartoe haar hulp en medewerking wordt inge-
roepen, hetzij door de kerkeraad zelf, hetzij in geval
van wanbestuur door de minderheid van de kerkeraad
of ook door een deel der gemeente".

Men denke zich eens in wat dat inhoudt! Als dat a.s.
zomer aangenomen wordt, laat men rustig de K.O.,
welke dat schorsingsrecht uitsluitend en alleen aan de
kerkeraden toekent, onveranderd staan. Men laat ook
de naam „De Geref. Kerken in Nederland" onveranderd.
Maar in strijd met K.O. en officiële naam is het dan
een officieel kerk-GENOOTSCHAP geworden: een ge-
nootschap met plaatselijke afdelingen; een hoofdbes-
tuur met afdelingsbesturen; een hoofdbestuur met de
hoogste macht!

O Kuypers! o Rutgers! zijn dát uw kinderen? Ja, dat
zijn hun zonen, wel ontaard!

Intussen: heren deputaten hebben wel een belangrijke
bijdrage geleverd op de weg naar de bestendige niet-
„hereniging".

Terecht zegt ds Francke: dat is een op weg zijn
naar den officieelen genootschaps-vorm. In-
derdaad — als „ze" dat aannemen, is het officieel.

En als ze het eens niet aannemen? Dan zullen
sommigen weer zeggen: dit is van den Heere ge-
schied.

Ik zal dat niet zeggen, als er
niet meer bij komt.

Want „ZE" HEBBEN dit spul allemaal allang.

Afwijking van het rapport (in den zin van niet-
aannemen) zonder openlijke herroeping van 'slechte
gedoe (met bijbehorende argumenten) van vóór 1943
beteekent een s c h i j n b e w e g i n g. „Ze" hebben dit
allemaal al. Of „ze" het officieel vastleg-
gen, ja of neen, is een secundaire kwestie.

Laat men toch goed bedenken: men K A N niet zich
blindkijken op een formuletje over binding en schor-
sing. Het kwaad zit veel dieper — de genezing (be-
keering) zal ook dieper moeten graven. K. S.

Naar aanleiding van „Grootegast", IV

Na hetgeen we in ons nummer van 26 Maart op-
merkten, zal men verstaan, dat ik de opvatting van
dien ambtsdrager, die de vrijmaking zag als een over-
gangsstation naar de Chr. Geref. kerk, geenszins ap-
précieeren kan. Net zoo min als ik het zou kunnen
apprécieeren, indien iemand in de Chr. Geref. Kerk
een vrijmaking van eventueel daar opgelegde valsche
bindingen zou beschouwen als overgangsmaatregel,
naar laat ik zeggen: de gemeente van ds Kersten c.s.
Indien onzerzijds geen contact zou aangegaan
zijn met de Chr. Geref. Kerken, dan zou de vraag ge-
steld kunnen zijn, of wij wel verstaan wat onze roe-
ping is. Maar een vrijmaking van bepaalde zón-
den is nimmer een overgangsmaatregel naar degenen
die ons in t h e o l o g i s c h opzicht misschien voorkom-
en het naast te liggen. Want een vrijmaking is
geen zaak van een theologisch theoretisch inzicht,